

वा० रा०

॥ ९५ ॥

ननु युद्धे मज्जीवनेपि संदेहात्कथं निरालंबो वशमेप्यतीत्युच्यते तत्राह ॥ आपदिति ॥ युद्धे आपत् मृतिः संशयिता संदेहविषया श्रेयोविजयस्तु तवनसंशयितो न संदेहविषयः ॥ तवातिबलत्वाद्बहुशो दृष्टविजयत्वाच्च इन्द्रजिद्वत्श्रेयःप्राप्तिरेवोक्तकोटिका ॥ किंच श्रेयो न संदिग्धं युद्धे जीवने मरणे च श्रेयः सत्त्वात् ॥ जीवने राज्यं मृतावुत्तमलोकः ॥ अतोत्र युद्धे प्रवृत्तिरेव निःसंशयीकृता ॥ यत्रा युद्धे प्रवृत्त्युद्युद्धे जीवितसंशयः ॥ तमेव कालं युद्धस्य प्रवदंति मनीषिण इत्यादिशास्त्रादिति भावः ॥ ममत्वद्युद्धमेव

आपत्संशयिता श्रेयो नात्र निःसंशयीकृता ॥ प्रतिलोमानुलोमं वा यत्तु नो मन्यसे हितं ॥ ११ ॥ रावणे नैव मुक्तस्तु प्रहस्तो वाहिनीपतिः ॥ राक्षसेन्द्रमुवाचे दमसुरेन्द्रमिवोशनाः ॥ १२ ॥ राजन्मंत्रितपूर्वनः कुशलैः सह मंत्रिभिः ॥ विवादश्चापिनो वृत्तः समवेक्ष्य परस्परं ॥ १३ ॥ प्रदानेन तु सीतायाः श्रेयो व्यवसितं मया ॥ अप्रदाने पुनर्युद्धं दृष्टमेव तथैव नः ॥ १४ ॥ सोहं दानैश्च मानैश्च सततं पूजितस्त्वया ॥ सांत्वैश्च विविधैः काले किं न कुर्यां हितं तव ॥ १५ ॥ न हि मे जीवितं रक्ष्यं पुत्रदारधनानि च ॥ त्वं पश्य मां जुहूषंतं त्वदर्थे जीवितं युधि ॥ १६ ॥ एवमुक्त्वा तु भर्तारं रावणं वाहिनीपतिः ॥ उवाचे दंबलाध्यक्षान् प्रहस्तः पुरतः स्थितान् ॥ १७ ॥ समानयत मेशीघ्रं राक्षसानां महाबलं ॥ महागणानां तु वेगेन हतानां तुरणाजिरे ॥ १८ ॥ अद्य तृप्यंतु मां सादाः पक्षिणः काननौकसः ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा बलाध्यक्षामहाबलाः ॥ १९ ॥ बलमुद्योजयामासुस्तस्मिन्नाक्षसमंदिरे ॥ सावभूवमुदूर्तेन भीमैर्नानाविधायुधैः ॥ २० ॥

प्रतिलोमेत्यादि ॥ मनो नुकूलं वा भवतु प्रतिकूलं वा यत्तु नो हितं मन्यसे तद्वदेति शेषः ॥ ११ ॥ १२ ॥ कुशलैर्मंत्रिभिः विभीषणमाल्यवदादिभिः यदा मंत्रितं तदा नः परस्परं परस्परमतं समवेक्ष्य विवादोऽनैकमत्यं दत्तं ॥ १३ ॥ सीताप्रदाने नैव श्रेय इति च तदा व्यवसितं निश्चितं ॥ अप्रदाने च युद्धं दृष्टं तत्तथैव नः इदानीं प्राप्तं ॥ १४ ॥ अतः परंतु यत्प्राप्तमस्माकं युद्धं तदेव मयानुष्ठेयमित्याह ॥ सोहमिति ॥ तव प्रियं न कुर्यां किं ॥ अपितु कुर्यामेव ॥ १५ ॥ युधि जीवितं जुहूषंतं होतुमिच्छंतं ॥ १६ ॥ बलाध्यक्षान्सर्वबलाध्यक्षेण स्वेन बलनियोजनाधिकृतपुरुषानित्यर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥

यु० कां०

॥ ९५ ॥